

ישיבת המתמידים "מאור שרגא"
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רמת ויז'ניץ חיפה

בס"ד

כסלו תשפ"ב

פרשת "וישב"

"וישב יעקב" (ל"ז א'). רש"י: בקש יעקב לישב בשלוה, קפץ עליו רוגזו של יוסף. הנה חינוך הבנים צריך להיות בראש דאגות האדם, אל לו להסתפק בשלמות עצמו, אלא עליו להשקיע מחשבותיו בהדרכת אחרים ובעיקר בניו אחריו. וזה י"ל הפי' "וישב יעקב" יעקב אבינו סבר לעבוד את השי"ת ולדאוג רק לשלמות עצמו, קפץ עליו רוגזו של יוסף והוכיחו שיש הכרח לדאוג לבניו ולהדריך גם אחרים. (מקור ברוך)

*

"אלה תולדות יעקב יוסף" (ל"ז ב'). יעקב' מרמז על ענוה כמש"כ (משלי כ"ב ד'): "עקב ענוה", שהאדם יודע בעצמו שלא עשה עדיין כלום מצוות, ועי"ז יוסיף תמיד מצוות ומעש"ט. וזה: "אלה תולדות יעקב" אלה התוצאות של אדם אשר הוא בענוה, "יוסף" הוא תמיד מוסיף מצוות ומעש"ט. (צמח צדיק)

*

"לך נא ראה את שלום אחיך" (ל"ז י"ד). יעקב אבינו אמר ליוסף "ראה את שלום אחיך" שישתדל תמיד לראות את שלימותם של האחים, את המעלות שלהם ולא את החסרונות שלהם, ועי"ז ימנע ממנו שנאה ומחלוקת. (רבי בונם מפשיסחא)

*

"וישב ראובן אל הבור והנה אין יוסף בבור...ויאמר הילד איננו ואני אנה אני בא" (ל"ז כ"ט). י"ל "וישב ראובן אל הבור" כאשר אדם שב בתשובה, והוא רואה ומתבונן "אל הבור" (לאן אתה הולך...) שיצטרך פעם לרדת לבור, אזי הוא מבין כי "אין יוסף בבור" שם בבור אין אפשרות להוסיף מצוות ומעש"ט, והוא אומר בצער "הילד איננו" ימי הילדות והנעורים חולפים מהר ואינם, "ואנה אני בא" כיצד ועם מה אבוא לאבי שבשמים. (רבי דוד מזבלטוב)

כי עלינו לדעת שימי הילדות הם הימים והשנים הכי מובחרים בחיי האדם, ומה שיכולים להשיג בשעה אחת בימי הילדות (הלומד ילד למה דומה... - אבות פ"ד) אי אפשר להשיג לעת זקנה בכמה שנים. (בית אברהם)

*

"איה הקדשה היא בעינים על הדרך" (ל"ח כ"א). ידוע אם אדם נזהר ושומר על עיניו לא להסתכל בדברים ומקומות אסורים אזי זוכה הוא לקדושה, כמש"כ (במדבר ט"ו ל"ט) "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם...והייתם קדושים". וזה הרמז כאן: "איה הקדשה" איה וכיצד אפשר להכיר את מידת קדושתו של האדם? "היא בעינים" כאשר הוא שומר על עיניו לא להביט בדברים אסורים, "על הדרך" בפרט כאשר הוא הולך בדרך. (אילנא דחיי בשם מוהר"ם מפרשיסחא)

*

"ויהי ד' את יוסף ויהי איש מצליח...וירא אדניו כי ד' אתו" (ל"ט ב' ג'). רש"י: שם שמים שגור בפיו. מכלל האמונה בהשי"ת שיאמר אדם על כל פעולה שרוצה לעשות – אעשה זה אם ירצה השם, וסימן לזה "עצת ד' היא תקום", "היא" ר"ת אם ירצה ה' אזי יתקיים. וזה מה שפירש רש"י: שם שמים שגור בפיו – שבכל ענין שבעולם ובכל מעשה אמר אם ירצה ד', בעזרת ד', ולכן הוא איש מצליח. (שלי"ה הק')

*

"ויהי ד' את יוסף... ויהי בבית אדניו המצרי"

כאשר היה רבי יהונתן אייבשיץ עוד נער קטן, התנפל עליו פעם גוי אחד ונתן לו סטירה מצלצלת. יהונתן נבהל מאד, אך כעבור רגע עלה רעיון במוחו.

הוא ניגש אל הגוי ומסר לידו שתי פרוטות ואמר לו: קח נא את שתי פרוטות אלה, שהן כל רכושי, כי מנהג אצלנו היהודים שבכל עת שגוי מכה יהודי, על היהודי לתת לו את כל רכושו.

הוא הגוי התפלל מאד על הענין, אך האמין לילד ולקח את הכסף. הוא בדרך ועלה דבר במחשבתו, אם כך הוא מנהג היהודים, מדוע לא אלך ואכה מכות נאמנות את ראשי היהודים את העשירים שבהם, הרי אזכה בסכום גדול מאד...

עוד הגוי אחוז במחשבותיו, והנה עבר לידו יהודי מעשירי הקהילה. הגוי לא היסס, אלא פנה אליו ומיד התחיל להכות אותו.

היהודי העשיר הקים מיד קול זעקה ולא עבר זמן רב עד שהגיעו שוטרים ועצרו את המתנפל. בחקירה המשטרית סיפר הגוי את כל הפרשה ובכלל זה על הילד יהונתן ושתי הפרוטות.

כאשר הגיע הענין לבית המשפט ציוה השופט להביא את הילד לפניו, כדי לשמוע מה בפיו בענין זה. לאחר חיפושים נמצא יהונתן והובא לפני השופט. שם הודה כי אכן נתן שתי פרוטות לאיש אשר הכהו, וכן סיפר לו על מנהג היהודים שלא היה ולא נברא.

שאל השופט: אי"כ מדוע רימית את האיש? השיב יהונתן: וכי מה יכולתי לעשות כבוד השופט, נגד איש זה שהכה אותי סתם, ואני חלש ועניי? על ידי שרימיתי אותו ידעתי שיבוא לידי כך שמישהו עשיר וחזק כבר יחזיר לו גם בשבילי...

* * *

כ"ה כסלו יומא דהילולא של הרה"ק רבי חיים מאנטניא זי"ע

בשנת תרכ"ג כ"ג אייר נולד הרה"ק רבי חיים מאנטניא זי"ע בעל ה"טל חיים" שנקרא ע"ש סבו הרבי מקוסוב זצ"ל.

כבר מילדותו ראו אותו ברוך כישרונות, עלה בתורה ובמידות, ובגיל צעיר כבר זכה להיות גדול בתורה, ולקבל היתר הוראה מגדולי תורה שמכנים אותו 'נר ישראל' עטרת הגולה'. בשנת תרנ"ג עם

פטירת אביו הרה"ק רבי ברוך מויז'ניץ בעל ה"אמרי ברוך", מילא

מקום אביו ונתאספו אליו אלפי חסידים וביניהם למדנים חריפי מח.

בניגוד לאביו שמיעט בד"ת, הוא היה אומר ד"ת בשולחן, וכששאלוהו

לפשר הדבר, ענה: אבי זצ"ל לא אמר ד"ת כי אמר: לומר ד"ת צריך

להיות ב'התפשטות הגשמיות', ואני אומר: גם קריאת שמע צריך

לומר ב'התפשטות הגשמיות' ומי שאינו בדרגה זו לא יקרא קריאת

שמע?

היה מפורסם כבעל מופת, ובפרט בגאונותו העמוקה, פרסם חידושי

תורה בהלכה ובאגדה, ובעוה"ר אבדו רוב חידושי תורתו במלחמת

עולם הראשונה, ונשאר לנו מעט לברכה הספר 'נימוקי חיים' על ש"ס

ו'טל חיים' עה"ת.

הרה"צ רבי חיים מאנטניא זי"ע

זכה להנהיג עדתו ל"ט שנה, ונתבקש לישיבה של מעלה בערב ש"ק כ"ה כסלו שנת תרצ"ב, זי"ע.

* * *

